

Aan Staatssecretaris

nota

reactie advies Rathenau over het besluitvormingsproces
radioactief afval

TER BESLISSING

Datum

28 augustus 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/229670

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Taakveld Nucleaire Veiligheid
en Stralingsbescherming

Beslistermijn

03-09-2024

Bijlage(n)

2

Aanleiding

In opdracht van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft het Rathenau Instituut tussen 2019 en nu onderzoek uitgevoerd naar hoe het besluitvormingsproces voor het langdurig beheer van radioactief afval vormgegeven kan worden. Dit onderzoeks- en dialoogprogramma is afgerond met het finale adviesrapport "*Nu samen stappen maken - Een advies voor het besluitvormingsproces over het langdurig beheer van radioactief afval*"; dit wordt op 4 september 2024 overhandigd aan u. Hiervoor heeft u een separate nota ontvangen. Gelijktijdig met deze overhandiging wordt de Kamer geïnformeerd over het adviesrapport en uw beleidsreactie hierop (zie bijlagen).

Geadviseerd besluit

Ik adviseer u in te stemmen met bijgevoegd brief aan de Kamer waarmee u het adviesrapport aan de Kamer aanbiedt en voorziet van een reactie.

Kernpunten

Samenvatting Rathenau

Het Rathenau Instituut heeft geadviseerd over het besluitvormingsproces voor het langdurige beheer van radioactief afval. Kern van het advies is om op korte termijn te starten met het besluitvormingsproces dat moet leiden tot eerdere besluitvorming over een eindberging.

Dit advies bevat vier centrale aanbevelingen hoe te komen tot z'n besluitvormingsproces:

1. Leg nu een participatieve stapsgewijze aanpak vast;
2. Participatief bepalen welke beheeropties te onderzoeken en ontwikkelen;
3. Deel het besluitvormingsproces op in vijf fasen (en wacht niet onnodig lang);
4. Organiseer per stap besluitvorming, kennis, participatie en financiën.

Uw reactie

Het huidige beleid, zoals beschreven in het Nationaal Programma Radioactief Afval (uit 2016), voorziet in besluitvorming in ca. 2100 waarna de eindberging voor Nederlands radioactief afval vanaf 2130 operationeel dient te zijn. Tot die tijd wordt het radioactief afval beheerd door COVRA.

In de brief aan de Kamer geeft u aan dat u het advies van het Rathenau Instituut omarmt. De nucleaire kabinetsambitie vraagt om een beleidsherziening. Omdat er meer nucleaire activiteit is, met een groter volume radioactief afval en de ruimtelijke inpassing van een eindberging is een eerder besluit over de eindberging wenselijk. U laat daarom het eerdere beleid, te weten rond 2100 een besluit te nemen over een eindberging van het radioactief afval die in 2130 gerealiseerd moet zijn, los waarmee u daadkrachtig ambitie toont. Het voorstel is om alle vier de aanbevelingen uit te werken in een participatieve stapsgewijze aanpak. Het streven is om de aanpak aan het einde van deze kabinetsperiode gereed te hebben. In de aanpak is het streven om tot een nieuw tijdspad te komen voor de besluitvorming.

De eerste stappen van deze aanpak worden opgenomen in het nieuwe Nationaal Programma Radioactief Afval (NPRA) dat uiterlijk augustus 2025 aan de Kamer wordt gezonden. Deze eerste stappen worden gezet op het terrein van kennis, financiën, duale strategie en de routekaart.

In aanvulling op het advies van Rathenau geeft u aan dat ook moet worden gezorgd voor voldoende *tijdelijke* bovengrondse opslagcapaciteit bij Centrale Organisatie voor Radioactief Afval (COVRA) totdat de eindberging er is. Er is vooralsnog voldoende uitbreidingsruimte bij COVRA voor het radioactief afval, maar op termijn kan dit gaan knellen. Het voorstel is om in kaart te brengen wat de nucleaire kabinetsambitie voor invloed heeft op de beschikbare ruimte op het COVRA terrein.

Krachtenveld

De beleidsreactie is interdepartementaal afgestemd, en binnen het departement met de directie Participatie en HBJZ en de ANVS.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	beleidsreactie	De beleidsreactie op het adviesrapport 'Nu samen stappen maken' van het Rathenau Instituut.
2.	Adviesrapport	'Nu samen stappen maken - Een advies voor het besluitvormingsproces over het langdurig beheer van radioactief afval'

Datum

28 augustus 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/229670

Opgesteld door

DG Milieu en Internationaal
Dir. Omgevingsveiligheid &
Milieurisico's
Taakveld Nucleaire Veiligheid
en Stralingsbescherming

Aan

Staatssecretaris

Bijlage(n)

2